

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYESÜLET HAVONKÉNT MEGJELENŐ HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOLOZSVÁR,
Majális-utca 24
Telefon 21-58 sz.

Felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BALINT
az EME tb. alelnök-főtitkára.

A M. K-t az E. M. E tagjai
4 Pengő évi tagdíj ellenében
tagsági illetmény fejében
kapják.

Békésmegye, a tisztessű hazája

A községi méhészegyesületek 10 filléres tagdíjakkal szerveződtek meg, lapot természetesen nem kaphatnak. Kap azonban az egyesület és a „Körösvidék” minden szombati számában „Méhészet” rovatot vezet a megyei egyesületi elnök s ezzel tartja fenn a kapcsolatot a tagegyesületekkel. Megvan ennek a napilap útján való összeköttetésnek is az előnye. Sűrűbb a havi közlönynél, 37 levél portóját takarítja meg összehívás vagy közölni való esetén. A közlemények azonban korlátozottak lehetnek csak.

A megyei egyesület választmányi ülésain mondhatni mindig minden tag jelen van, állítja az elnök. Ezt azzal magyarázza, hogy az utiköltiséget megtéríti s így a megyei fővárosba a választmány szívesen gyűl egybe.

Az egyesületi feladat és munkakör néhány főbb csoportba foglalható össze és annak mindenik ágában eredményes munka folyt.

A *méhlegelő kiépítése* hatósági támogatás mellett igen eredményes volt. Százezer számra rendelt az egyesület mézelő facsemetéket: készen viruló akácot, juhart, japán akácot és koelreuthériát. Ez utóbbi az utolsó talajvizet években jórészt kipusztult, a vizet nem bírja. Annál szebb és nagyobb tömegű a japán akác és juhar. Békéscsaba

minden utcája mézelő fákkal van beültetve. Utcája pedig sok és tágas. Van sok olyan, amelyikben 4 sor lombos fa van javakorában és virágzó erejében.

Jó évben igen nagy kérdés a *mézértékesítés*. Kétszer rendeztek mézkiviteli vásárt a külkereskedelmi hivatal támogatásával. Ezen a vásáron volt olyan nap, amikor 14 vagon méz kelt el. 3 mázsa ingyen süteményt osztottak ki költségtől. A kérdéses évben 16 mázsa méze várta a vevőt és 70 fillérről egy csapásra 110 fillérré szökött az ára a vásár hatására. A végén a mézet háztól vitték el autóval, a megbízott készpénzzel fizetett, kannával jött. A kapcsolatok külfölddel azóta is megvannak; sajnos a méz nincs olyan mennyiségben. Azért még az idén is felkeresték Bécsből mézért.

A *kaptárkérdés*, nem a kaptárvíta, hanem a beszerzés, igen nehéz dolog. Úgy oldották meg, hogy minden egyes községben az egyesület egyik legfontosabb feladata mintakaptárok tartása, hogy arról a tagok maguk készíthessék el a kívánt példányszámot. Három kaptárt tartanak érdemesnek erre a célra s mind a három ott van mindenütt. Ez a Kisboczonádi álló, Nagybeczonádi fekvő és a Bunt-sák rakódó. Ez utóbbi fészke 12

db. 39x31 cm belvilágú keretből és 2—3 fiókból 40 félkeretből áll.

Az egyesületeknek minden évben 2—3 könyvet adnak.

Egyik ma is fontos munkaterületük a *műlépbeszerzés*. A megyének jó évben fogyasztása vagonnyi. A tavasszal vettek 50 q-t és adják 2 pengővel olcsóbban mint a kereskedelemben. Épp erről volt egy cikk a „Körösvidék” júl. 17-i számában. A cikk egyrészt ideiktatom, mivel tanulságos: műlépet az egész országban csak a Hangya Szövetkezet tud adni. Mérsékeltlen felemelt ára kg-ként 26 P. A mai naptól kezdve azonban műlépet, műlép-prést, pergetőt és nagyobb méhészeti eszközöket csak méz beszállítása ellenében ad ki. Úgy a mézet, valamint a cserébe kiszolgáltattott műlépet és az említett méhészeti eszközöket maximális áron számítja.

Érthető a Hangyának ez az intézkedése, melyet a többi szövetkezetek már előbb bevezettek. Műlépet már tavasztól kezdve csak viasz beszállítása ellenében adtak el, a Hangya csak most tért át a cseréüzletre, amikor valósággal megrohanják műlépért és a nehezen beszerezhető anyagból készült nagy méhészeti eszközökért.

A Békésvármegyei Méhészeti Egyesület már koratavasszal biztosította a tag egyesületek részére a szükséges műlépmennyiséget. Mi addig, míg ez a készlet tart, továbbra is készpénzért árusítjuk, kg-ként 24 pengőért.

Csak egyesület elnöke által aláírt és bélyegzővel ellátott megrendelő „Utalvány”-t veszünk figyelembe. Tagdíját minden egyesület fizesse be, mert csak azt az egyesületet szolgáljuk ki kedvezményesárú műléppel, amelyeknek nincs tagdíjhátraléka.

Van még egy pár nagyobb méhészet. Így Koltay Pál tanár alelnöké, de őt nem találtam otthon. Továbbá Hursan György tanítónak, Fekete Ferenc tanítónak és Kavai Endrének.

Hivatásos méhész Orosházán van Kardos János gazd. tanácsos személyében.

Arra a kérdésemre, hogy megbíri-e a Békésmegyei méhlegelő még több méhet, azt válaszolta, hogy jó évben az összes magyar vándorméhészek elhelyezése lehetséges. Akármelyik község területén lömegesen telepedhetnek le, inkább őrzésükről kell gondoskodni. Az egyébkénti zsúfoltság és elengedhetetlen rend fenntartásáról immár szabályrendelet erejével tudnak gondoskodni. A rendeletet a M. Közlöny augusztusi számában a 140. oldalon már ismertettem.

Virágzó méhésztársadalmi élet, sok méhész és 5—6 évenként megismétlődő, kimeríthetetlen dús méhlegelő, ez Békés megye méhészeti szempontból. Erdély és a Felvidékek a maguk második akáclegelőjével s havasi virág és fenyőerdők kihasználatlan raktárával egymást kellene kiegészítsék. A száraz nyáron mézel az erdővágás és fenyő, június közepétől július végéig. Akkor az idő fenn úgy lehül, hogy az alföldi napraforgó és tarlóvirágra lehetne levinni őket.

Cukorigénylés helyett mézet adnának el az alföldi méhészek, ha fennjártak volna a havason. az erdélyiek a 2 akác kihasználásával minden évben megtalálnák a legszükségesebb pergetést, a tarló fejlődését a havasról lejőve készen várná az egész magyar méhésztársadalom és a gyenge éveket kiegészítő óriási mézhozamot kapna.

Mindez csak számítás és szervezés kérdése.

Dr. Mocsi Károly

(Vége)

Teletetés pincében

I. D. Lassen cikke a „Norddeutsche Bienenzeitung“ 1943. júniusi számában.

Fordította: dr. Mocsi Károly.

Az elmúlt szigorú teleken kísérlet meg először azt, hogy 30 családot egy egyáltalán nem fagymentes pincében telettessek át. A kísérlet tökéletesen sikerült s elhatároztam, hogy mielőtt az anyagi oldalát megoldhatom, pincét építek összes családom számára. Az említett első kísérletem alkalmával a méheket úgy december elején vittem le a pincébe és 1941 ápr. 2-án hoztam ki. Aznap általános tisztuló kirepülés volt és az átvizsgálásnál kitudt, hogy ezeknél két keretnyi terjedelemig volt fiasítás, ellenben a szabadban, illetve a méhszínben teletteknél még egyáltalán nem találtam. Akkoriban *tavasszal a nosoma-kór rettenetes erővel pusztított s míg a pincében telett családok mind jól és könnyen átetek és közülük egy sem pusztult el, a méhesben telett családok közül 130-at vesztettem el.* Sajnos a pincebellekület nem készítettem feljegyzéseket a súlyváltozásokról, mivel csak kísérletnek szántam.

A rákövetkező télen újra 25 családot vittem le a pincébe, főképpen kasokat. Ezeknél is jó volt az eredmény. A hőmérséklet ebben a nem fagymentes helyiségben minusz 10 fokra szállott alá, ha kinn 25 fok hideget mértem.

Ekkor határoztam el magam egy nagy pince építésére. Körkérdéseket küldtem szét, felvilágosításokat kértem, azonban a válaszokból nagyon kevés használhatót tudtam kiválogatni. Így legfőképpen saját tapasztalataimra voltam utalva; egyedül Hoheggernek volt teletelőpincéje Steiermark-ban. Maga a pincében való teletetés gondolata nem volt új, tudtam még gyermekkoromból olyan öreg méhészekről, akik fagymentesen telettek ház-

padlásokon és földveremben. Ez a teletelési mód tehát méhészelőink feledésmeméült öröksége.

A múlt nyáron kezdődött a pince építése; hossza 10 méter, szélessége 4.5 méter és 200 család fér bele. Belső magassága 2.20 m., ebből 1.20 m. van a földben, a többi föld felett. A kiemelt földet oldaltöltésre használtuk fel, úgy hogy a fagymentesítő földvédelem minden oldalról megvolt. A bejárat egyik oldalon zárható szellőzőrés és a fedél négy sarkán szellőzőkémény. Fedélnek fát és rá fagy ellen egy 40-50 cm-es polyvaréteget választottam. Ferde bádogtető fejezte be a fedelet. A beton itt igen hideg, könnyen vesz fel nedvességet s ezért a padlózatot téglából készítettem.

December 2-án vittük le a teletelőhelyiségbe a méhcsaládokat, éppen akkor állott be kisebb fagy és a méhek már le voltak nyugodva. Négy sorban kettesével cölöpökre helyeztük el a 142 családot, mint a méhesben. A mérleges családot néhány nap múlva állítottam be, ezzel akartam bizonyítékokat nyerni aziránt, hogy a pincében való teletetésre vonatkozó nézeteim célszerűek. A családoknak a pincébe való átszállítása nagyon gyorsan ment végbe. Volt két kézi saroglyánk és egy jó óra alatt az összes kaptárak a pincében voltak. A kiszállítást tavasszal még gyorsabban sikerült befejezni.

Az eredmény: A hőmérséklet általában zéró felett négy-öt fokot tett ki, a januári leghidegebb időszakban zéró alatt két fokra süllyedt. Két hónap múlva 625 grammot tett ki a mérlegen álló család súlyapadása. Március 1-én ez alig 1000 gramm volt és március 15-én

a teelés végén a mérleg 1100 gr. apadást mutatott december 1-től számítva. A hulla, épúgy, mint az előző teleken pincében teletetett családoknál, rendkívül csekély volt.

Még van egy pár személyes gondolatom a pincében való telettetéssel kapcsolatban. Már jeleztem, hogy az általános kasosméhészkeedés idején, a zárt helyen való telettetést — nem annyira nálunk — általánosan ismertek. Mikor aztán az ingó építmény bevonult és a méhszínék divatbajóttek, a zárttelelés feledésbe merült. Nézetem szerint *a pincében való telettetés a nosema-kór ellen is a legjobb védelem*, a méheket a csekély tápanyagfelvétel kevésbé terheli meg, és a zajmentes sötét, hűvös pincében tartózkodás védi a népet minden káros külső befolyástól. Ezenkívül azt hiszem, hogy ha ép ez a viszonylag enyhe tél ilyen meggyőzően bizonyította be a pince használhatóságát s ha a pince igen enyhe télen ilyen kitűnőnek bizonyult, akkor az eredmény egy szigorú télen még jobb kell legyen. Idővel odajuthatunk, hogy bezárhatom öszutón családaimra a pinceajtót és csak kora tavasszal kell őket kihoznom. Mindenekelőtt a pincében a kisebb tartalékesládok kitelelése is biztosítva van. Van például egy kis háromkeretes családóm áttelelve s ennek a kitelelésekor már tenyéryni fiasítása volt.

Egy dolgot még szem előtt kell tartani: Ne igazodjunk egy korai meleg nap után s ne hozzuk ki családainkat korán. Ezt tettem én ezen a korai tavaszon. Méheimet már március 15-én kihoztam állandó helyükre. A tisztuló kirepülés napján 250 gr. kiűritett bélsár, ugyanannyi súlyapadást eredményezett. Következett azonban egy egész hetes leghidegebb keleti szél s a mérleg 500 gr. veszteséget jelzett. A tanulság ebből tehát: Csak akkor jöjjenek ki a családok a szabadba, mikor a fűzfáról vagy a somról az első hordás megkezdődik. Korábban semmi célja, több fiasítása lett volna a családoknak, mint a megnyit én korai serkentéssel elérhettem volna, amikor a legjobb családomnál három kereten 12—15 cm. átmérőjű felületű fiasítás volt. Várhat-e az ember ennél többet? A legjobb repcére való „serkentötetés“ a nyugalmas telettelő pincében való tartás. Volt olyan kasos családóm is a pincében, amelyik úgy borította a lépeket, hogy egy lépél sem látszott. A nagy kiterjedésű fiasítással bíró tartalék családocskámnak is volt még bőven élelemtartaléka.

Erre a nyárra tervezem egy 100 tartalékesládra való pince építését, mert csak ilyen pincében tudok tartalékesládokat kitelelni veszteség nélkül. Részükre a cukrot az első pincében takarítom meg. Ez is figyelemreméltó tényező.

Erdélyben

a jövőben csak fertőtlenített mülépet használjunk!

Viaszt fertőtlenít és mülépet szállít a m. kir. Földművelésügyi Minisztérium által adományozott viasz-fertőtlenítő géppel fertőtlenített és mülépprésen készített viaszból az **Erdélyrészi Méhész Egyesület Telepe**.

Vezető: Tóth István ig. vál. tag. — Kolozsvár, Honvéd-utca 78 szám.

Mülépkészítés csereviaszból.

Gödöllői hírek

Költésrothadás. A gödöllői m. kir. Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézetnek a 257.200—1942. F. M. számú rendeletre beküldött vizsgálati minták szerint nyúlós költésrothadással (*Bacillus larvae*) fertőzött helységek 1943. szeptember 16-tól október 15-ig: Polgárdi (Fejér m.), Bicske (Fejér m.), Kup (Veszprém m.), Kötese (Somogy m.), Nemesdéd (Somogy m.), Fürged (Tolna m.), Tengelic (Tolna m.), Pellérd (Baranya m.), Bács (Bács-Bodrog m.), Nagykároly (Szatmár m.), Domahida (Szatmár m.), Esztelnek (Háromszék m.).

Méhészeti felügyelői jelentés szerint *Bacillus larvae* fertőzés volt Nőtincs községben (Nógrád m.). A zárlatot föl lehetett oldani a következő helyeken: Felsőgalla (Komárom m.), Bánhida (Komárom m.), Beleg (Somogy m.), Belpátfalva (Borsod m.), Maroshévíz (Maros-Torda m.), Nagyiklód (Szolnok-Doboka m.), annak idején zárlat alá helyezéséről értesítés nem jött), Kolozsvár 4 méhészete. Meg kellett hosszabbítani a zárlatot: Pákozd (Fejér m.), Vaszar (Veszprém m.), Maklár (Heves m.), Balatonzamárdi (Somogy m.), Pellérd (Baranya m.) helységekben. A főlsszabadtáshoz szükséges vizsgálatot még nem lehetett megtartani, a zárlat tehát önműködően meghosszabbodott a következő helyeken: Székesfehérvár (Fejér m.), Gyömöre (Győr m.). Nem érkezett felügyelői jelentés a budapesti, debreceni, ungvári és szombathelyi méhészeti kerületből.

Az októberi jelentésünkben fertőzöttnek írt Zalaszentkirály helyesen Zarkaszentkirály (Vas m.).

Büntetések a költésrothadásról szóló rendelet megszegése miatt. Kihágás miatt mostanában több helységben is megbüntették a méhészeket a 257.200—1942. F. M. sz.

rendelet értelmében. Legérdekesebb a nagyatádi főszolgabíró ítélete. Egy somogyszobi méhtulajdonost büntetett meg, mert nyúlós költésrothadásos fiasítással tett lépjeit a kaptárak tetején szabaddon hagyta. Régebben ilyesmi miatt kihágásért eljárást indítani nem lehetett, az új rendelet óta azonban a költésrothadás terjedésének ezt a módját is ellen lehet őrizni. Másik jellegzetes eset a szabadkai: egy hanyag méhész ellen indult eljárás azért, mert a nyúlós költésrothadás bejelentését elmulasztotta. Egész méhészete elpusztult már, csak egy fertőzött családjá maradt, de akkor is titkolta a bajt és a vizsgálatot csak a csendőrség jelenlétében lehetett elvégezni.

A költésrothadás vizsgálata Gödöllőn. A gödöllői m. kir. Méhészeti és Méhbiológiai Kutatóintézet a költésrothadás gyanújával beküldött fiasítást soron kívül megvizsgálja és ha fertőzést talál, lehetőleg még a minta érkezésének napján értesíti a beküldőt, a fertőzött helység előjáróságát vagy polgármesterét és az illetékes m. kir. méhészeti felügyelőséget. Ha a környéken működő méhészeti egyesületről tud, sokszor annak is ír. A levelezést néhány hónap óta zöldszínű levelezőlapok rovatainak kitöltésével egyszerűsítette. A Kutatóintézet minden mintából mikroszkópos készítményt őriz meg egy évig azért, hogy megállapításának hitelességét később is bármikor igazolhassa. Különleges esetekben a vizsgálat hosszabb időt vehet igénybe. A hivatalos iktatókönyv tanúsága szerint 1943. szeptember 16-tól október 15-ig az értesítés a fertőzésről a vizsgálati minta érkezésének napján postára került 10 esetben, másnap került postára 2 esetben és 11 nap mulva

egyszer. Ez az utóbbi fiasítás egyáltalán nem volt nyúlós költésrohadás jellegű, de a tűzetes vizsgálat mégis kiderítette a Bacillus larvae-t.

Ajándék a Kutatóintézetnek. A Kutatóintézetnek juttatott ajándékok száma újra gyarapodott: Boczonádi Szabó Imre országyűlési képviselő, a „Méhsézet“ felelős szerkesztője régi faragott köpüt adott az intézet gyűjteményének. Az ilyen értékes régiségek egyre pusztulnak. Maholnap nyomuk sem marad a méhészek házatáján. Legfőbb ideje, hogy összegyűjtsük, megmentsük az enyészettől. A Kutatóintézet hálásan köszöni a történeti becse miatt fontos adományt. Ezúton is kéri a méhészeket, hogy mindenféle régi szerszámot, ócska, érdekes kast, tönköt, régi keretes kaptárt juttassanak Gödöllőnek. Az intézet gyűjteményéből a keretes kaptárak fejlődését jelző magyar alkotások nagy része is hiányzik, pl. Pohánka-féle lapozó kaptár. Göndöcs-féle

lapozó kaptár, Nemesszeghy-féle vcnatos kaptár, Kovács Antal közép méretű kaptárja és más hasonlók.

A „Gödöllői Méhészkönyvtár“ új száma október elején megjelent. Címe: „Útmutató a méhek teleltetésére inséges időben.“ Terjedelme 4 oldal. 40.000 példány készült belőle és a m. kir. méhészeti felügyelőségek ingyen osztották ki a méhészek között. Ugyancsak októberben harmadik kiadásban is megjelent „A méhek etetése cukorral“ című füzet. Az első kiadás 1941-ben került ki a nyomdából kolozsvárt a Földművelésügyi Minisztérium erdélyi kirendeltségénél, a második kiadás 1942-ben, a harmadik 1943-ban a „Gödöllői méhészkönyvtár“ füzeteként a Földművelésügyi Minisztérium kiadásában. A füzetet a méhészeti felügyelőségektől lehet beszerezni, ingyen. Az „Egyszerű anyanevelés“ című könyv kedvezményes ára 4 P. helyett 80 fillér a méhészeti egyesületeknél vagy Gödöllőn.

Raktáron tartjuk az

erdélyi nagy és erdélyi kis kaptárokat.

Megrendelésre vasúton is szállítjuk. Készítünk rendelés után bármilyen más kaptárokat is. — Úgy a kis erdélyi, mint a nagy ára **60** Pengő teljesen felszerelve. — Gépen csapozott vályus keret drb nagyság szerint 70—80 fillér

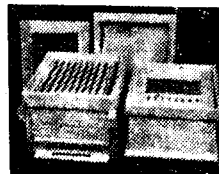
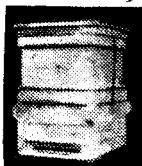
Keretléc 100 folyó m.
10 mm. vastag 210 P.
8 mm. vastag 1970 P.
7 mm. vastag 18— P.

Kérdésre válaszolunk legelőbb válaszolunk Nagyobb megrendelések esetén külön árajánlattal szolgálunk.

Rendeléskor 50% előleget kérünk.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

VÁRADI BÉLA villanyerőre berendezett kaptárkészítő üzeme Kolozsvár, Szigligeti-u. 38.

Méhésztanfolyam Nagygálambfalván

Urhegyi József, vármegyei méhészköri alelnök vezetésével méhésztanfolyam volt Nagygálambfalván szept. 6—19-ig, a nagy- és kisgálambfalvi méhészek részére.

Ez az első állami méhésztanfolyam alkalmat adott arra, hogy kezdő méhészek megismerkedjenek a korszerű méhészet kérdéseivel. Az előadásokat este 7—9 óráig tartották, amelyekre a hallgatók nagy lelkesedéssel jártak el még a szomszéd községből is.

A hallgatók között ott volt Ferenczi Lászlóné jegyzőné, aki sokat fáradozott a tanfolyam érdekében. Borbély Mózes kisgálambfalvi ig.-tanító és rajtuk kívül több őszhajú és sok tapasztalattal rendelkező méhész.

Valamennyi tanfolyamhallgató szept. 19-én, vasárnap délután vizsgára gyűlt össze a virággal díszített teremben, ahol a miniszteri biztosi tisztel Lakner Vidor, m. kir. méhészeti felügyelő látta el. Megjelentek az összes helyi vezetőszemélyek és dr. Kósa Béla, a székeskeresztúri járás főszolgabírája.

A megjelent bizottsági tagokat és vendégeket Ferenczi László főjegyző köszöntötte a község nevében, különösen a felett fejezte ki örömét, hogy az első állami méhésztanfolyamot Nagygálambfalván tartották.

Vizsga után Lakner Vidor méhészeti felügyelő beszélt. Arra buzdította a tanfolyamhallgatókat, hogy a tanfolyamon tanult ismereteik alapján oktassák többi méhésztársaikat is a korszerű méhészetre. Hálásan emlékezett meg Urhegyi alelnök ügybuzgóságáról, a tanfolyam kiváló eredményéért végzett önzetlen fáradozásáról és kiosztotta a hallgatóknak a látogatási bizonyítványokat.

A tanfolyamhallgatók nevében Borbély Mózes ig.-tanító mondott

köszönetet Urhegyi méhészköri alelnöknek fáradhatatlan munkásságáért. Kihangsúlyozta, hogy amiképpen a méhesalád dolgozik, úgy kell mi is dolgoznunk a mi legkedvesebb anyánk, magyar hazánk felvirágoztatásáért.

Dr. Kósa Béla főszolgabíró a méhészet nemzetgazdasági fontosságát hangsúlyozta és azt, hogy a méhészet fellendítésével nemcsak a nemzeti vagyonosodást emeljük, hanem azt erkölcsi életet és összetartást is, amire olyan nagy szükség van különösen a mai időkben.

A szép eredménnyel végződött vizsga után közös vacsora volt, amelyen Szabó Gyula ref. lelkész beszélt, a méhek példájához hasonló összetartásra és szeretetre buzdítva a jelenlevőket.

BOCZONÁDI: A MÉHEK ÉLETE.

(Kezelés.) — — — — — 7.45 P
 Boczonádi—Örösi: Méhgazdaság 4.40 „
 Örösi: A méhek költésrothadása 2.40 „
 Örösi: Költésrothadások — — 1.— „
 Az összeg előzetes befizetése mellett postai szállítással megrendelhetők a

„Méhészet“

kiadóhivatalában.

Ujpest, Széchenyi-utca 8. szám.

VÁNDORLÁS

Vándorlás repcére 1943-ban

Schubert cikke az „Ostdeutsche Bienenzeitung“ 1943. júliusi számában

Fordította: dr. Mocsi Károly.

Az idei repcére való vándorlásnak, annak dacára, hogy jó eredményt mutatott hordás szempontjából, meg voltak a maga különlegességei s ezért megérdemli, hogy bővebben foglalkozunk vele.

A családoknak 1942. őszén szép fiasítása volt. S bár jóerőben teleltek át, tavasszal a fiasítás terjedelme minden serkentés dacára csekély volt. Eljött az egres, majd a csümölcsfavirágzás ideje. Az időjárás, néhány naptól eltekintve, kedvezőtlen volt, ezért csökkent a repülőméhek száma és gyengültek a családok.

Mindezekért ezévben *kénytelenek voltunk közepes családokkal vándorolni*, hogy a repcét némileg kihasználjuk. Minden intelm dacára, hogy a családokat szűkre szorítva melegen kell tartani, sokan a méztereket meleg takaró helyett üres lépekkel tették fel. Mások úgy gondolták, hogy ha a repcetébla 2 kilométer távolságra

van csak, nincs szükség vándorlásra. Az eredmény meglátszott. A méhésztárs, akinek röppályája 2 kilométer volt, kijáró méheinek legnagyobb részét elveszítette. Így történt, hogy a kiterjedő fiasítás folytán a fiasításos keretek takarásához nem volt elegendő bogár. Fiasítás meghűlés lett a következménye annak, hogy a nagyobb röptávolság a hűvösebb napokon nagyobb kijáróméh-áldozatot követelt.

Azok, akik viszont családjaikat a repce mellé, vagy épen középebe helyezték, azokat mindenekelőtt szűk térre szorítva, melegen tartották és csak miután a fészek megtelt mézzel, nyitották meg a mézteret, rekordtermést könyveltek el.

Az idei évben az érdekelteknek a repcéről való hordás jó tanulságot szolgáltatott, ezért: Méhészek — vándoroljatok! De tanuljatok az itt-ott elkövetett hibákból.

Beszámoló a gödöllői szemléről

A Földművelésügyi Minisztérium, mint köztudomású, a gödöllői Méhészeti Gazdaságot átszervezte M. Kir. Méhészeti és Méhbiológiai Kutató Intézeté. Az Intézet az eddigi munkák ismertetésére a méhésztársadalom tájékoztatására több méhésztársadalmi egyesületet meghívott október 24-ére egy szemlére és bemutatóra.

Kb. 25 egyesületi kiküldött érkezett meg egyszerre 24-én délelőtt Gödöllőre, akiket dr. Örsi Pál Zoltán egyet. m. tanár, az intézet igazgatója fogadott és ismertette az intézet célját, mely hivatva van tudományos vizsgálatok végzésére és azoknak a gyakorlati életbe való átvitelére, tanfolyamvezetők kiképzésére, a méhészeti felügyelői kar szakismeretének fejlesztésére, stb. Azok, akik az utóbbi években látták a

gödöllői gazdaságot, a kapun belépve már nagy változásokat észlelhettek. Az idő folyamán elbozótosodott, ciheres fásítások ki vannak takarítva. A parkban nagy tisztások nyelik el a dúsan beömlő napsugarat, amelyben vidáman röpködnek a csoportokban, szabad ég alatt elhelyezett kaptárakból kiszálló méhek. A tisztásokat új évelő mézelo növények díszítik.

A kertben és az épületekben végzett séta és előadás után, barátságos közegében látta szívesen a vendégeket az Intézet, majd ebéd után mindjárt dr. Jeszenszky Árpád kertészeti igazgató vezetésé alatt az egyesületek képviselői értekezletre gyűltek össze. Dr. Jeszenszky Árpád elnöki megnyitójában a Földművelésügyi Minisztérium Méhészeti Ügyosztályának programját vá-

zolta fel nagy vonásokban. Az ügyosztály Gödöllőn előadóképző tanfolyamokat óhajt rendezni, a méhlegelők fejlesztését tűzte ki céljával, hogy a méztermelés szempontjából kihagyásos esztendőök a jövőben ne legyenek, vagy csak nagyon ritkán lehessenek. Minta- és kísérleti-méhgazdaságokat óhajt felállítani megfigyelések eszközlése céljából. A viaszfertőtlenítőket teljes erővel szándékozik munkába állítani. A vándorlás egészségügyi kérdésének megoldását, valamint a méhésztörvény mielőbbi megalkotását stb., tűzte ki céljával. Meggyőződése szerint mindezeket csak úgy tudja megvalósítani, ha egy erős, szervezett méhésztársadalom áll a háta mögött. A méhésztársadalmat alulról felfelé kell szervezni, a közösségi szervezeteken kell felépülni a járási, megyei, országrészi és országos egyesületek. Kívánatosnak tartja, hogy az egyesületek egy csúcsszervet alakítsanak, amely véleményező és egyes tekintetekben végrehajtó szerve is legyen a Miniszteriumnak. A kérdéshez Reibel Mihály, az OMME elnöke és Bán-

helyi Ferenc szólott hozzá az OMME részéről. Az OMME a csúcsszerv megalkotását készséggel vállalja, ha ezt az egyéni tagjai megtartása mellett teheti. Balogh Bálint, a Méhészetünk szerkesztője, Darida Károly, a Békésvármegyei Méhészeti Egyesület elnöke, Boczonády Szabó Imre orsz. képvis. és mások szólottak a tárgyhöz. Török Bálint, az EME tb. alelnök-főtitkára azt javasolta, hogy minden egyesület küldjön ki megfelelő számú tagot, ezek alkossák az egyesületek csúcsszervét, a szerveinek az elnöke legyen a Földművelésügyi Minisztérium kiküldöttje és szükség szerint szakértőkkel egészíttesse ki magát. A kérdéshez számos hozzászólás volt, végleges döntés azonban nem történt annál is kevésbé, mert az értekezletnek csak megszűlés jellege volt. A gödöllői tanulásos méhésznapi megnyugvással töltötte el a jelenvoltakat tekintetben, hogy Magyarország a méhészeti kultúra fejlesztése terén megtalálta azt az utat, amelyet a méhtenyésztés színvonalának emelése érdekében követnünk kell.

November havi tennivalók

November folyamán kevés tennivalója akad annak, aki méhcsaládainak élelemkészletét rendben találta, vagy azt pótolta. Megtörténhet az, hogy a téli nyugalomra készítő hideg már e hó végén beáll.

A cukor az inséges családok számára csak későn került kiutalásra, így annak folyékony szörp alakban való beadása már lehetetlen, mert fedetlen maradna a sejtekben. Ezért a cukrot már csak cukorlepényalakban lehet téli tápláléknak beadni.

A cukorlepény elkészítési módjával a M. K. is sokszor foglalkozott s dr. Örösi Pál Zoltán: A méhek etetése cukorral című füzetét 1941-ben az EME összes tagjainak megküldötte. Legfőbb gondunk most már a méhcsaládok nyugalomának biztosítása.

Esedékes az évközben tett feljegyzések rendszerezése, a számadás megejtése.

Most az ideje a kaptárbeszerzés-

nek, készítés, avagy rendelés útján.

Rendezzük az egyesületnél tagdíjunkt.

A legújabb méhészeti szakirodalom termékeit vásároljuk meg, hogy tudásunkat bővítsük.

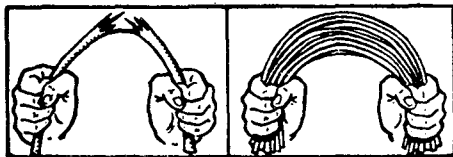
Különleges tapasztalatainkat veszük papírra s méhésztársaink okulására a M. K.-nek küldjük be.

A méhészkörök összejöveteleit lehetőleg hetenként tartásuk meg, ahol még nincs megszervezve, alkítsuk meg.

Méhészeti felszereléseinket egy-egy komolyabb tárggyal, fokozatosan egy mérleggel, fedelezővillával, avagy törzskönyvvvel gyarapítsuk.

Állandóan figyeljük gazdatársainkat s ajánljuk nekik a mézelő-takarmánynövények termelését, felajánlva segítségünket a magbeszerzés körül.

A későn virágzó akác magját állami akció részére szedjük meg és szolgáltatassuk be az EME útján.

EGYESÜLETI ÉLET

EME ig. választmányi ülése.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület Pohl Béla elnöke alatt október 20-án választmányi ülést tartott, amelyen Török Balint tb. alelnök előterjesztésében megtárgyalta a választmány a Földművelésügyi Minisztériumnak a vándorméhészet egészségügyi szabályozása és a viaszfertőtlenítő telepek szabályozása tárgyában kiadandó és véleményezésre megküldött rendelet-tervezeteit. Az egyesület véleményét felíratilag fogja a minisztériummal közölni. Tárgyalta a választmány a földművelésügyi minisztérium Erdélyi Kirendeltségének erkölcsi és anyagi támogatása mellett beszerzett kaptármérlegek és pergetőgépek kedvezményes árak mellett való kiosztásának ügyét. Örömmel vette tudomásul a választmány, hogy ha kissé megkésve is, a pénzügyminisztérium, a földművelésügyi minisztériummal egyetértőleg, az éhínségben szenvedő méhészaladók etetése céljából cukor kiosztását engedélyezte. Tudomásul vette a választmány, hogy a földművelésügyi minisztérium Erdélyrészi Kirendeltsége több méhszaporító telepet állított fel Erdély megcsappant méhállományának mielőbbi pótlása és a káros méhészetekké való átalakítása céljából. Több méhész kör alapszabályainak jóváhagyása után, beszámolt az egyesület a mézélő növények kiosztásáról, a hársfák védelméről, a tervbe vett méhészeti tanfolyamok rendezéséről. Több kisebb keblű ügy megbeszélése és elintézése után a választmány 81 új tagot vett fel. Indítványok során elhatározta a választmány, hogy a jövő évben — ha a körülmények

megengedik — megrendezi fennállásának emlékűnnepélyét és ez alkalomból segélyért fordul a földművelésügyi minisztérium Erdélyi Kirendeltségéhez, hogy Kolozsvárt egy, az egyesületi kaptárkészítő üzem felállítására, Apahidán pedig egy minta méhes felállítására alkalmas telket vásárolhasson.

Méhszaporító telepeket szervezett a földművelésügyi minisztérium Erdélyi Kirendeltsége Erdély minden megyéjében, hogy a megcsappant méhállományt emelje.

Lapunk melléklete. A M. K. mai számához csatoljuk a Gödöllői Méhészkönyvtár kiadásában, dr. Örösi Pál Zoltán tollából megjelent: „Utmutatás a méhek teletelésére inséges időben” c. füzetet díjtalanul. Hasznos tanácsait ajánljuk érdekelt tagjaink figyelmébe.

Méhészet:

Dr. Máté Lajos és Társa

BUDAPEST, V. ZOLTÁN-U. 11. SZÁM.

Telefon: 1-157-47.

Dúsan felszerelt raktárunkban méhész-társaink a méhészeti körbe tartozó összes cikkeket a legelőnövésben és a legjobb kivitelben beszerezhetik. — Hunor kaptárakat állandóan raktáron tartunk. Műlépet valódi tiszta méhviasz-ból minden kívánt méretben gyártunk. 1 pengő földigózosási díj ellenében viaszt műlépre beszerélünk.

Állandóan a legmagasabb napi árrban veszünk mézet és viaszt

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

KÜLÖNFÉLÉK

Megjelent a cukorrendelet.

A „Budapesti Közlöny“ október 15-i száma közölte a 187.200/1943. P. M. számú kormányrendeletet, amelyik a méhetető cukorról intézkedik.

A földművelésügyi miniszter jelöli ki azokat a községeket, ahol a méhészek méhetető cukor vásárlására jogosító engedélyt kaphatnak. A kijelölt községek előljáróságait a m. kir. méhészeti felügyelők október 30-ig kellett értesítsék, akik a méhészekkel nyomban kellett közöljék. A cukrot a közhírrététel-től 15 napon kell kérni az előljáróságtól. Engedélyezhető családonként 4 kiló, ipari cukor-áron. A méhész köteles minden két kiló igényelt cukor után 1944. augusztus 31-ig egy kiló kifogástalan pergetett mézet közellátás céljára a hatóságoktól kijelölt helyi szövetkezetnek hivatalos áron beszolgáltatni, ellenkező esetben az ötszörös árát megfizetni.

*

Reméljük ez a rendelet intézményesen rendezi a méhetető cukor igénylési módját és jövőre az idejében jut el a méhészekhez, november elejére. A cukrot már feleletlen nem lehet, legfeljebb cukorlepeny alakjában beadni. Ha családaink szűkösön vannak ellátva, a nyugalmas teletés fokozottabb biztosításával, különösen zárt (+4 C⁰-nál nem melegebb) teletéssel, még 4—5 kg. eleséggel is megéri a márciust s akkor a kapott 4 kiló cukrot szörp alakban adhatjuk be nekik. „A méhek etetése cukorral“ című dr. Örösi Pál Zoltán, egyesületi alelnök, egyet. m. tanár, m. kir. méhészeti főfelügyelő által írt füzetet portóbélyeg ellenében díjtalanul megküldjük azon tagjainknak, akik kéri.

Lapunk terjedelmét a nyomdai előállítási költségek 75 százalékos emelkedése miatt 12 oldalra csökkentettük. Kárpótlásul a Gödöllői Méhészkönyvtár „Útmutatás a méhek teletetésére inséges időben“ című 4 oldalas hivatalos kiadványt mellékeljük.

Úgyanevak a következő számokra maradtak Krejcsi Ferenc, Kelecsényi Ernő és Bodonyi György írásai.

Az EME Kolozsvári Méhészköre rendes összejövetelét 1943. november 10-én, szerdán d. u. 6 órákor tartja. Mócsy István, elnök.

Szerkesztői üzenetek.

Kiváló méhcsaládok című pályázatunkra beérkezett igen tanulmányos 3 cikk. Anyagtorlódás miatt csak a jövő számunkban foglalkozhatunk velük (Juhász István Szatmárhegy, Urhegyi József Székelyudvarhely és Krejcsi Ferenc Kolozsvár).

„*Méhek kimérgezése permetezéssel*“ című névtelenül beküldött cikk íróját kérjük, hogy pontos adatokat közöljön a permetezés folytatásának megakadályozása érdekében. Ha sikerült tettenérnie arzénos vegyülettel permetező készlet, az összes helyi méhészek érdekében tette volna, ha az egyesülethez fordul azonnal. Most bár a jövő évi hasonló esetnek vélténők elejét. Ha pedig névtelenségbe burkolózik, azt jelenti, hogy állításaiért nem vállalja a felelősséget. A cikknek nem kell feltétlenül aláírással megjelennie, a szerkesztőnek azonban tudnia kell az írója nevét.

Biró Péter, Palotailva. A méhész, mint főfoglalkozás, nem adómentes. A jövedelmet be kell vallani s ez képezi az adókitetés alapját.

Apróhirdetések

TUDNIVALÓK a hirdetések feladásáról.

A Méhészeti Közlöny hirdetési díja négyzet cm-ként 20 fillér, tagoknak 10 fillér. Az apróhirdetés díja szavanként 8 fillér, tagoknak 4 fillér. Vastag betűvel szedett szavak közlési díja 16, illetve 8 fillér. A hirdetési díjak előre, a megrendelés feladásakor küldendőek be. Apróhirdetésért hirdetési támpéldányt nem küldünk. A hirdetések mindenkor a nő 22. napjáig küldendőek be a kiadóhivatal címére: Kolozsvár, Majális-u. 24.

Méhészeti eszközök kaphatók a „Dzierzon” Méhészetházban, Nagyvárad, Csáky István-u. 65. Az árjegyzéki áraból az E. M. E. tagjainak 5 százalék kedvezmény. 16

Telelőmézet vásárolniék hordástalan idő miatt élelem nélkül maradt 10 egyesített méhcsaládom számára, hogy az éhenhalástól megmenthessem őket. Jószívű méhész társaim ajánlatát kérem: Hodruszky Béla, Cegléd, IV., Hajnal-u. 6/c. (64)

Házi mézestészta készítése. A méz és viasz értékesítése. Irta: özv. Kremnitzkyné. Fröhlich Ilona, az E.M.E. és az O.M.M.E. tb. tagja, 7. bővített kiadás. Az E.M.E. kiadása. Ára 1,50 P, és a postai küldés díja. Megrendelhető az E.M.E.-nél, Kolozsvár, Majális-u. 22. Ez a 16 oldalas füzet az izléses formájú, gazdaságos összeállítású, gyógy, csemege és élelmezési célokat szolgáló izletes házi mézes tészta készítési módját ismerteti részletesen. Minden méhész szerezzze be felesége részére. Méhészek számára ez a legkedvesebb ajándék. A mézfogyasztás emelésének egyik leghathatósabb eszköze ez a füzet. Nem hiányozhatnak egy méhész feleségének sem az asztaláról.

Hirdetmény.

(11)

Méztermelő- és értékesítő Hangya Szövetkezet

műlépet, kaptárokat, méhészeti eszközöket

a legjobb minőségben legolcsóbb napi áron hoz forgalomba állandó kortátlan mennyiségben.

Árjegyzéket, felvilágosítást, szektanácsot díjtalanul ad.

Cím: BUDAPEST, IX., Közraktár-utca 34. // Raktár: IX., Bakács-utca 8.

Postacím: BUDAPEST 48. — Telefon: 187-999.